

Περιεχόμενα

1. ΝΕΑ ΓΕΝΙΑ ΚΑΙ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟ

ΕΣΤΙΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ 20/03/2022 σελ.1,7

---

1. ΝΕΑ ΓΕΝΙΑ ΚΑΙ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟ

Μέσο: . . . . . ΕΣΤΙΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 20/03/2022 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 20/03/2022

Σελίδα: 1

Β. ΚΟΛΛΙΑ
γραφικό

Νέα γενιά καί δημο-
Σελ. 7

Νέα γενιά και δημογραφικό

της ΒΑΣΩΣ ΚΟΛΛΙΑ

Η συζήτηση για τό σημαντικό θέμα του δημογραφικού πάντα έμπεριέχει ή μάλλον ξεκινάει έχοντας στό κέντρο του προβληματισμού, τών επιχειρημάτων και τών πιθανών λύσεων τήν γυναίκα. Δηλαδή, τό βασικό στοιχείο πού συζητείται και αναλύεται στίς μελέτες για τό δημογραφικό είναι ό Βαθμός Όλικής Γονιμότητας! Ό Βαθμός Όλικής Γονιμότητας δηλώνει τό έτήσιο ποσοστό γεννήσεων επί του συνολικού γυναικείου πληθυσμού. Έπομένως, ή υπεύθυνη, ή άν θέλετε ή «ένοχη» για τήν δημογραφική κρίση, είναι ή γυναίκα. Η γυναίκα γιατί δέν κάνει παιδιά και όταν τά κάνει τά κάνει σέ μεγάλη ήλικία, γιατί προτιμάει νά κάνει καριέρα και όχι οικογένεια. Αύτή και άλλες αντίστοιχες θέσεις ρίχνουν συνολικά τό βάρος στη γυναίκα. Έπειδή, λοιπόν ή γυναίκα ευθύνεται και για τό δημογραφικό πρόβλημα τής χώρας έχουμε προχωρήσει στον σχεδιασμό διαφόρων πολιτικών για νά αντιμετωπίσουμε τό πρόβλημα, όπως για παράδειγμα ή πολιτική περί Συμφιλίωσης Έπαγγελματικής και Οικογενειακής Ζωής. Πραγματικά ή πολιτική αύτή όπως και όλες οι άλλες πολιτικές πού έχουν σχεδιασθεί αναλόγως, έφ' όσον λαμβάνουν υπ' όψη τους όλα τά δεδομένα, θά μπορούσαν νά συμβάλλουν στην αντιμετώπιση του δημογραφικού ζητήματος γιατί πράγματι θά διευκόλυναν τήν ζωή μιās εργαζόμενης μητέρας. Τό πρόβλημα όμως είναι βαθύτερο από τό νά ταυτίζουμε μόνον τίς πολιτικές για τίς γυναίκες μέ τό πρόβλημα του δημογραφικού. Σέ όλη αύτήν τήν εξίσωση του δημογραφικού νομίζω ότι ξεχνάμε ότι αίτια είναι φυσικά ή μείωση του άριθμού παιδιών πού κάνει κάθε οικογένεια, αλλά για νά δημιουργηθεί μία οικογένεια χρειάζονται δύο άνθρωποι. Έκτός από μία νέα γυναίκα, χρειάζεται και ένα νέος άνδρας! Χρειάζεται δύο νέοι άνθρωποι νά αποφασίσουν νά κάνουν οικογένεια.

Τί συμβαίνει όμως και οι νέοι άνθρωποι δέν αποφασίζουν νά κάνουν εύκολα οικογένεια και όταν κάνουν δέν κάνουν πολλές παιδιά; Όλες οι έρευνες δείχνουν ότι οι νέοι στην Ελλάδα θέλουν νά κάνουν οικογένεια και νά αποκτήσουν παιδιά, αλλά δέν μπορούν. Τί είναι αυτό πού στην πραγματικότητα έμποδίζει τίς νέες και τούς νέους μας νά προχωρήσουν στην δημιουργία οικογένειας και στην απόκτηση παιδιών; Δυστυχώς, τό πρόβλημα είναι πολυπαραγοντικό. Η οικονομική ανασφάλεια, συναίσθημα πού εντάθηκε μέ τήν κρίση είναι ένας από τούς βασικούς λόγους.

Δέν κάνεις οικογένεια άν δέν έχεις σίγουρη εργασία μέ καλό μισθό και οικονομική ασφάλεια. Δέν κάνεις οικογένεια όταν ό μισθός τών 500 ευρώ δέν μπορεί νά καλύψει τό κόστος ζωής όχι τής οικογένειάς σου, αλλά ούτε καν τό δικό σου. Νά μιλήσουμε για τίς τιμές τών εννοικίων ή για τίς σχεδόν άνυπαρκτες πιθανότητες στεγαστικού δανείου για νέους γονείς; Νά μιλήσουμε για τήν ποιότητα τής δημόσιας εκπαίδευσης; Για τά φροντιστήρια, για τό κόστος τών σχολικών ειδών; Νά μιλήσουμε για τίς δομές στήριξης τών παιδιών, τών

εργαζομένων γονέων; Τήν έλλειψη προσιτών και προσβάσιμων υπηρεσιών φροντίδας; Μέ αύτήν τήν κατάσταση πώς ένα ζευγάρι νέων ανθρώπων θά αποφασίσει νά κάνει οικογένεια;

Τήν ίδια στιγμή, πού οι νέοι μας βιώνουν αύτήν τήν κατάσταση, ως χώρα έχουμε «χάσει» ένα μεγάλο ποσοστό νέων ανθρώπων πού βρίσκονται σέ παραγωγική ήλικία καθώς τό brain drain έχει πάρει άνησυχιακές διαστάσεις. Τό brain drain πού ούσιαστικά άρχισε μετά τό 2010 λόγω τής οικονομικής κρίσης, δέν άναμένεται νά άνακοπεί σύντομα παρά τίς πολλαπλές προσπάθειες τής κυβέρνησης, ή όποια έχει λάβει αρκετά μέτρα για τήν επιστροφή τών νέων πού έφυγαν σέ άλλες χώρες.

Άρα, τά περί ευθύνης και ύπογονιμότητας και γυναικών πού αναβάλλουν τή μητρότητα «γιατί τίς νοιάζει μόνο ή καριέρα» είναι πολύ βολικά, αλλά δέν έχουν καμία άπολύτως δχέση μέ τήν πραγματικότητα. Προφανώς και οι συνήθειες τών κοινωνιών αλλάζουν, και σήμερα οι Έλληνες κάνουν λιγότερα παιδιά σέ σχέση μέ τούς γονείς μας, τούς παππούδες μας και τίς γιαγιάδες μας. Αυτό όμως, όπως τόνισα και πιο πάνω, δέν σημαίνει ότι οι νέοι άνθρωποι δέν θέλουν νά κάνουν οικογένεια και παιδιά. Οι οικονομικές συνθήκες τούς όδηγούν νά άργήσουν νά προχωρήσουν στην δημιουργία τής οικογένειας μέ συνέπεια νά μήν έχουν χρόνο πολλές φορές ούτε καν για δεύτερο παιδί, άκόμη και άν θά καταφέρουν εν τέλει νά εξασφαλίζουν τήν οικονομική τους ασφάλεια και άνεξαρτησία. Είναι κατανοητό λοιπόν ότι ή ισόρροπη ανάπτυξη και ή εξασφάλιση τής ποιότητας ζωής για όλους θά συμβάλλει στην αντιμετώπιση του δημογραφικού προβλήματος. Τελειώνοντας, όμως, θά ήθελα νά υπογραμμίσω ότι στην χώρα μας σέ αντίθεση μέ τήν πλειονότητα τών ανεπτυγμένων χωρών του πλανήτη μας μέ κοντινές δημογραφικές εξελίξεις, δέν υπήρξε και δέν υπάρχει όχι μόνο μία ένεργή δημογραφική πολιτική, αλλά ούτε:

α) μία έπιτελική δομή για τήν παρακολούθηση τών εξελίξεων και τήν λήψη μέτρων, συντονισμό τών δράσεων, αξιολόγηση τών άποτελεσμάτων σέ κεντρικό επίπεδο

β) «δημογραφική παιδεία» και, κυρίως,

γ) έρευνητικές δομές για τή μελέτη τών πληθυσμιακών δημογραφικών εξελίξεων και τή διατύπωση προτάσεων.

Για νά αντιμετωπίσουμε τό δημογραφικό χρειάζονται πολιτικές μέ στόχευση. Νά έρθουν πίσω οι νέοι άνθρωποι πού έφυγαν. Χρειάζεται νά υπάρξουν καλοπληρωμένες δουλειές.

Χρειάζεται μία ολοκληρωμένη στρατηγική αντιμετώπισης του δημογραφικού γιατί κινδυνεύουμε νά περάσουμε από τή δημογραφική κρίση στη δημογραφική κατάρρευση. ▲▼